

" प्रीनटवरवपुर्नयति ॥

# श्रीदयाराभवाणी.

लाभ पढेवो.

२०८७८

अमेक आनो.

संशोधकः  
वसंतराज शास्त्री.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય  
અમદાવાદ  
ગુજરાતી કોપીરાઈટ સંગ્રહ  
કંઈક.

ભક્ત કવિવર દયારામભાઈની વાણીમાં કયું ભક્ત હૃદય  
સુખ બન્યું નથી ? એ મહાન્ કવિએ, મહાન્ વિદ્વાને,  
મહાન્ અનુભવીએ, મહાન્ રસિક ભગવદ્ભક્તે ગુર્જરગિરામા  
ને સાહિત્ય પ્રકટ કર્યું છે, જે રસપ્રતિષ્ઠા કરી છે, તે ચિર-  
સ્મરણીય છે.

તેમાંએ શ્રીપુષ્ટિમાર્ગીય વૈષ્ણવો તો એમના કાયમના  
ઝણી બન્યા છે. જે એજસ્વિતા ભરી અને રસપૂર્ણ  
ભાષામા એમણે પુષ્ટિસંપ્રદાયનું રહસ્ય સમજાવ્યું છે, તેનું  
સ્થાન અદ્વિતીય છે. એ મહાનુભાવી ભક્તનું સ્થાન પણ  
શ્રીપુષ્ટિસંપ્રદાયમા ઘણું ઉચ્ચ છે એમની ભાવના તો વૈષ્ણવો  
પ્રભુ પાસે માગી રહ્યા છે.

એ રસિક ભગવદ્દીય કવિવરનો આજે ૧૪૭ મો જન્મ-  
દિન છે. આજના સુમગલ દિને એમની વાકસુધાનો આસ્વાદ  
લઈએ. એમની ભાવનાને ક્ષણવાર હૃદયમાં પધરાવી ભક્તિ-  
રસનો અનુભવ કરીએ. આવા મહાપુરુષની વાણીનું કીર્તન  
એ તેમનો આદર છે અને એમાં જ આપણા કંઠ્યાણનું  
બીજ રહેલું છે.

વસંતરામ શાસ્ત્રી.

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

૧૧-૨૧૧૧ ૬૫૧ બિનગ

ક્રમિકાક ૧૦૦-૬૦ દાર્ક

પુસ્તકનુ નામ ૬૨૧૨૧૧૧૧૧૧

દિવસ ૨ - ૧

# શ્રીદયારામવાણી.

ભાગ ૧ લો.

શ્રીકૃષ્ણના કથાનનું ધોળ.

ઢાળ, પદ ૧ લુ.

- પ્રથમ પ્રભાતે શ્રીકૃષ્ણનું સ્મરણ કરીયેરે;  
મજની લીલા સમળી હરિની મ'ગે ધ્યાને ધરીયેરે. ૧
- હરિનો મુગટ તે તો વૈકુંઠનો સાર લહીયેરે;  
હરિના કુડલ તે તો સાંખ્ય યોગ નિષ્પત્તે કહીયેરે. ૨
- હરિને નાકે મોતી રાધિકાનું રૂપ છેરે,  
ચંદ્રાવળી ચિખુક આભરણનું સ્વરૂપ છેરે. ૩
- હરિનું હસવું તે તો મોહિની માયા કેહેવાયરે,  
મુરલી શિવજીનું સ્વરૂપ એવું વેદ ગાયરે, ૪
- હરિનું તિલક શુદ્ધ પ્રેમને પ્રમાણીયેરે,  
કૌસ્તુભમણિ હૃદયે જીવ તત્ત્વ જાણીયેરે. ૫
- શ્રીવત્સ લાંછન તે મણિની છાય જાણીયેરે,  
વનમાળા શુંબા છે ભક્ત ઉર આણીયેરે. ૬
- માયા પીતાબર ને છડી પ્રહારૂપ લહ્યુ રે;  
ઈંદ્ર શૃંગી મેઘ કેશનું સ્વરૂપ કહ્યુ રે ૭
- સંગે ગોપીજન તે શ્રુતિઓ છે વેદનીરે,  
ગોપ મત્ર તેની વાત કહ્યું લેદનીરે. ૮

શ્રીરાધાણ કૃષ્ણઆત્મારૂપ પ્રેમભક્તિરે;	
નંદણ તો અક્ષરબ્રહ્મ જશોદા જાણે સુકિતરે.	૬
શ્રી ગોકુળ તે વ્યાપિવૈકુંઠ સાક્ષાત છેરે;	
કરમા કમળ વિશ્વરૂપ વેદે વાત છેરે.	૧૦
જોવું ધ્યાન સદા શ્રીકૃષ્ણતું પ્રીતે ધરીયેરે,	
વ્રજમાં વાસ મળે લવસાગરને ક્ષણમાં તરીયેરે.	૧૧
સરવે વિસ્તારીને કહેતાં ગીત વાધી જાયરે;	
માટે દાસ દયો કાંઈજોઈ હરિના ગુણ ગાયરે.	૧૨

### પ્રાતઃસ્મરણ.

રાગ ભૈરવ, પદ ૨ જી

પ્રથમ પ્રભાતે શ્રીગુરુ વલ્લભના લો નામરે,	
પુરુષોત્તમ પૂરણકામ, શ્રીમહાલક્ષ્મી પતિણ;	
શ્રી લક્ષ્મણરાજકુમાર, (શ્રી)અલંભાણ પુત્ર ઉદાર,	
શ્રીવલ્લભ પ્રાણઆધાર, ચરણ રાખો રતિણ.	૧
શ્રીગોપીનાથ નિધાન, જો છે પૂરણ પુરુષ પ્રમાણરે,	
જોગી જનને ધ્યાને ધરવા દોહવારે,	
શ્રીવ્યાપક વિશ્વાધાર, સુખદાયક નંદકુમારરે,	
અક્ષર બ્રહ્મ અખંડ તે, કયાહાંથકી સોહેલાણ.	૨
શ્રી ગોવર્ધન ઉદ્ધરણ, શ્રીરાધિકા રમણ ;	

એ ત્રજાજીવતી સુખકરણ, સ્વીય સુખ માનજેએ,  
 શ્રી રુકિમણીરમણ, શ્રીપદાવતી પ્રાણજીવનરે,  
 શ્રીવિઠ્ઠલ તન મન ધન, તે અધિકા જાણજે. ૩  
 કૃષ્ણપ્રિયે શ્રીયસુનાજી, શ્રીમહારાણીનું નામરે,  
 એ સરવે સુખનું ધામ, શ્રીકાલિદીજી કહિયેજી;  
 શ્રી નવનોતપ્રિય લાલ, શ્રીમથુરાનાથ કૃપાજરે,  
 શ્રી વિઠ્ઠલનાથ દયાળ, દયાસમુદ્ર લહિયેજી. ૪  
 શ્રીગોકુળપતિ શ્રીદારિકાનાથ, ગુણનિધિ સૌ ગુણગાથરે,  
 એ અનાથના છે નાથ, શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી,  
 શ્રી મદનમોહનજી કોટિ મનમથ મદનસદનરે,  
 શ્રીબાળકૃષ્ણજીના વદનતણી શી ઉપમાજી. ૫  
 શ્રી ગિરિધરજી ગુણવંત, જેનો કોઈ ન પારે અંતરે,  
 શ્રી રાણી ભામિની વહુજીને, આનંદદાયક ભાવિયાજી;  
 જે જે શ્રી ગોવિંદ, એ છે પૂરણ પરમાનંદરે,  
 શ્રી રાણી વહુજીના ચિત્ત વિષે ભક્ષા ભાવિયારે. ૬  
 શ્રી બાળકૃષ્ણ રસરૂપ, એ છે સુરૂપતણાજી સુરૂપરે,  
 એ કમલપ્રકાશ અનંતાની, ઉપમા કો નહીંજી;  
 શ્રી ગોકુલેશ શુભ નામ, જેની માળા રાખો કામને,  
 શ્રી પાર્વતીપતિ કામના પૂરણ છે સહીજી. ૭  
 શ્રી રઘુપતિ તેજ ભકાર, એમના ગુણજનનો નહિ પારરે,  
 શ્રી જાનકી જીવનપ્રાણ ભક્ત ચિંતામણીજી,

શ્રી જહુપતિ જગજીવન, તેહેના પ્રકુહિત પ્રસન્નવદનરે,  
 શ્રી મહારાણી વહુજી ધન્ય, જે શિર એ ધણીજી ૮  
 શ્રી ધનશ્યામજી ગુણ ગાયા, પુષ્ટિ પથ પૂરણ ચાલા,  
 શ્રી કૃષ્ણાવતી વહુજીના નામ હૃદે વસોજી;  
 રકિમણી સત્યભામા શોભા, યમુના કમળા કહીએરે,  
 દેવકાં બેઠીજી, સહિત પરિકર સ્મરિયેજી. ૯  
 શ્રી હામોદરદાસ, મહાપ્રભુપદપકજની પાસરે,  
 સૂરદાસ જગત પ્રકાશ, પરમાનંદદાસ છેજી;  
 અતિ અનન્ય કુલનદાસ, રાધે કૃષ્ણદાસ રસરાસ,  
 એ ચારે મુખ્ય શ્રીવલ્લભચરણનિવાસ છેજી. ૧૦  
 લીલા શ્રી ગિરિવરધારી, હયો ચારે જૂથ સભારીરે,  
 એ વૈષ્ણવ લેજો વિચારી, વસ્તુ અશેષ છેજી;  
 શ્રી ગોવર્ધન શ્રીગોકુલ ધન્ય, શ્રીમથુરા મન આનંદરે,  
 શ્રી વૃંદાવન વખાણો, વ્રજ સહુ દેશનેજી. ૧૧  
 જોરાશી સભાળો વૈષ્ણવ બસે બાવનને ધારોરે,  
 શ્રી વલ્લભ સુષ્ટિ વિચારો ક્ષણ પલ દિન પ્રતિજી,  
 વલ્લભનો પરિવાર, સહુ સુષ્ટિશિરોમણિ સારરે,  
 સમરો સહુ વારવાર, ઘડી પળ નેમસુજી. ૧૨  
 હું માણુ શ્રી વ્રજરાજ, મુજને એ સ્મરણ નિત થાયરે,  
 જેહેના દયારામ જશ ગાય, નહિ ઘડી પળની તૃપ્તિજી. ૧૩



## સ્વરૂપવિચાર.

કપલિગડો, પદ ૩ જી

- કેવા કહિને તમને વર્ણવું ત્રજપતિ,  
કંઈ કહેતા સંલવતું નથી હે શ્રીનાથજી. ટેક.
- વિરુદ્ધધર્માશ્રય રૂપ અકલિત ગતિ,  
સહુ વાતે શ્રેષ્ઠ છો સર્વથી હે શ્રીનાથજી. ૧
- જીવ આણુમાત્ર અતર વસો અતિ અણુ,  
મોટું તનુ કોટિ પ્રહ્લાડથી હે શ્રીનાથજી,  
આચ્છાદિત કોટિ માયા થકી અતિ ઘણું,  
પ્રકાશક અતિ માર્તડથી હે શ્રીનાથજી ૨
- ભક્તારિયુ ભય કર કોટિ કાળથી અધિક,  
ભય કર કોટિ શિવથી અતિ હે શ્રીનાથજી,  
કોટિ અર્લક અધિક અજ નિજ ભક્તહિત,  
કોટિ ગણપતિ અધિક મહામતિ હે શ્રીનાથજી. ૩
- ઈંદ્ર કોટિ અધિક લોગી ભગવત છે,  
કોટિ શુક અધિક યોગેંદ્ર છો હે શ્રીનાથજી,  
કોટિ અગ્નિ અધિક દહનતા આપમા,  
શીતલ અધિકા કોટિક ચંદ્ર છો હે શ્રીનાથજી. ૪
- કમલ કોટિ અધિક મૃદુ હૃદય જનહુ જે,  
વજ્રાધિક કઠિન દુર્જન સમે હે શ્રીનાથજી,



કેટલે અવશ્યજી ગણો શુભ અધિક નિજ તમે,  
 કેટલે શુભ દોષ નિજજન હમે હે શ્રીનાથજી. ૫  
 વેદ તપ જ્ઞાન ધ્યાન પુજન કરે તેના તે,  
 અનન્ય ભક્તિ આધીન છો હે શ્રીનાથજી,  
 કાલ ગાયા ક પે બ્રહ્મદિક ભય ધરે,  
 તે શ્રીગોપીજન આગળ હીન છો હે નાથજી. ૬  
 જગત દુર્લભ ઘણા તે સુલભ ભક્તને,  
 પ્રેમવશ ન કરવાનું કરો હે શ્રીનાથજી;  
 અકથ અપરાધ અતિ બાધ માનો નહિ,  
 વિનતિ પણ કલેશ કેટલે હરો હે શ્રીનાથજી. ૭  
 શ્રીવલ્લભ શરણુ સંબધે મુને શ્રીહરિ,  
 ભક્ત સાચો કરો સર્વદા હે શ્રીનાથજી,  
 હુદ્દ સગતિ હુર્મતિ રતિ પાપમા,  
 કહે દયો આપશે મા હદા હે શ્રીનાથજી. ૮

### યાચના.

ગરબી, પદ ૪ સુ.

પાઓ પ્રેમરસ પ્રાણજીવન રે, હીન થઈ બચુ રે;  
 સુક્રિતભાગીને આપજો જ્ઞાન રે, હું તો નવ રાચું રે. ૧  
 રીઝે રાખડી થકી ગરીબ લોક રે, ભોગીને ન ભાવે રે,

અમો છું' રાજના ખાસા ખવાસ, એ સુખિત મન ન જાવેરે. ૨  
 નિત્ય નિરખીએ શ્રીનટવગ્ગરૂપ રે, હોંસ હુયામાંથી રે;  
 મન માન્યું મળે સહુ સુખ રે; તે એકતામા કયાથી રે. ૩  
 દિગ્મરૂપ છે સદા સાકારરે, આનંદના રાશિરે;  
 બોલે અનુચિત માયિક મુગ્ધ રે, તે નરકનિવાસીરે. ૪  
 હુદ જીવને કહે છે પ્રજા રે, પ્રજા જીવ લેખે રે,  
 તે છતે સ્વામીએ સોહાગિણીનું સુખ, એ સ્વપ્ને દેખેરે. ૫  
 આપ સ્વામી સદા હું ઠાસ રે, એ નાતો નિભાવો રે;  
 કૃષ્ણે આપને કરો તેવી ટેવ રે, અન્ય રખે ભાવો રે. ૬  
 વિના લાલચનું લાલ મને વહાલ રે, અચલિત આપોરે,  
 વિષય વાસના પ્રપચની પ્રીત રે, શ્રીકૃષ્ણ મારી કાપો રે. ૭  
 અનન્ય સેવા અખડ સત્સંગ રે, મનોહર માંજુ રે;  
 દયાપ્રિયતમજી આપો મુને એહ રે, પાચે લખી લાજું રે. ૮

### કૃતાર્થતા.

ગરબી, પદ ૫ મું.

જેના હૃદયમાં અખંડ રસિકરૂપ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે;  
 પૂર્ણ લીલાસહ રાધા પ્રજા ભૂપ, તેને બાકી નથી તરવું રે. ટેક.  
 જેને દૃઢ આશ્રય શ્રીવલ્લભદેવ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે,  
 વ્યસન કૃષ્ણ સુખ્ય માનસી સેવ, તેને બાકી નથી તરવું રે.

લોકિકલૈકિક તથા શુદ્ધ શ્રીલ શરણુ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે,  
 દીનભાવ વિરહતાપ ગિરિધરણુ, તેને બાકી નથી તરવું રે.  
 ભજન સર્વાત્મા હરિ ગુરુ સ ત, તેને કાંઈ નથી કરવું રે;  
 દ્દ પ્રતીતિ ગુણગાન ગોપીકાત, તેને બાકી નથી તરવું રે.  
 સદા સુમતિ શ્રીકૃષ્ણ નામ બાપ તેને કાંઈ નથી કરવું રે;  
 ભક્ત કાસ દયા જગત અલગ પાપ, તેને બાકી નથી તરવું રે;  
 પ્રપંચ વિશ્વમૃતિ મતિ કૃષ્ણાસક્ત, તેને કાંઈ નથી કરવું રે,  
 ત્યાગ તોષ સંગ રંગ કૃષ્ણ ભક્ત, તેને બાકી નથી તરવું રે.  
 સહજે આત્મસાત કર્યો કૃપાનાથ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે,  
 ગુરુ ભગવદીયે આદ્યો હસી હાથ, તેને બાકી નથી તરવું રે.  
 આસક્ત સહજે કૃષ્ણ કૃપાવડે થાય, તેને કાંઈ નથી કરવું રે,  
 એનો છવ પાસે ના મળે ઉપાય, તેને બાકી નથી તરવું રે;  
 સહજે પ્રીતિ વિશ્વાસ પ્રભુ સંગ, તેને કાંઈ નથી કરવું રે;  
 દયાના પ્રીતમનો જેની ઉપર રંગ, તેને બાકી નથી તરવું રે

અનન્યતા.

પદ ૬ હું

હરિને બળે વળી અન્ય આરાધે,  
 તે અનન્ય ભક્ત ના કહાવે,  
 અતે તો સહાય શ્રીકૃષ્ણ કરે પણ,  
 આગળથી અથડાવે રે,

હરિને. ૧

ભજતા ગોવિંદ કોઈ નવ રહે બાકારે,  
મળનું પાણી સઘળે પહોચેરે;  
શાખાઓ છાટે તરુ તૃપ્તિ ના પામેરે,  
શ્રમ પહોચે સમજે ત્યારે શોચેરે. હરિને. ૨

ઘેર ગોવિંદ નિંદે અંબા આરાધ્યાં,  
અજગરે ગળીયા પીઠા પામ્યારે,  
પરિણામે છુટયા તો જ્યારે શ્રીપ્રભુએ છોડાવ્યા,  
પણ દેવીથી હુ ખ નવ વામ્યારે હરિને. ૩

અભયાનો આશ્રય કીધો અંબરીષ ભકતેરે,  
હુવોસાદ્ધારા હુ ખ દીકુંરે;  
રક્ષણ સુદર્શનરૂપે કૃષ્ણે કર્યું,  
પણ લુધા કબ્જ વર્ષ એક વેઠ્યુંરે હરિને. ૪

પાકવના ઘરમા પ્રકટ પ્રભુ વસ્યા પણ,  
શિવાદિકને સેવ્યાની શ્રદ્ધા મનમાંરે;  
કુંતા સબ ધે કેશવ કબ્જે ( તો ) ધાયા,  
પણ વિવિધની પીઠા પામ્યા વનમાંરે હરિને. ૫  
એવા હતિહાસ ઘણા સ્વરૂપમા સમજો રે,  
અન્યાશ્રયે કીધે એવું થાયરે;  
ખડું ઘરનો પરોણો જેમ ભુખે મરે પણ,  
ઓળંગો કોઈને ના દેવાયરે. હરિને. ૬

એક આસાકત વિના ચિત્ત ના ચોશયરે,  
સંશય ત્યા લગી સિદ્ધિ શાનીરે;  
કૃષ્ણનો અંશ દયો કૃષ્ણને સેવે,  
એના બાલકને આશા એનીરે.

હરિને. ૭

પદ ૭ મુ.

એક વયો ગોપીજન વલ્લભ, નહીં સ્વામી બીજો.  
નહીં સ્વામી બીજોરે, મહારે નહીં સ્વામી બીજો. ટેક.  
અવર કોઇનું કામ ન મ્હારે, રીજો કે બીજો;  
કૃષ્ણ કરે તે પ્રમાણ, કારજ વણસો કે સીજો,  
પ્રાણ બચ પણ અન્ય કૃતિમાં, મન રખે બીજો એક. ૧  
સુખી હુ.બી જેમ ગમે તેમ રાખે, એના શુભ ગાઉ  
વિના મૂલનો ઘર ગુલામ, વેચે ત્યા વેચાઉ.  
એજ ગમ્યો એથી મન માન્યું, બીજો નવ ચાહું;  
એના અતિ અવતાર હું કોઇનો, કાસ ન કહેવાઉ. એક. ૨  
કૃષ્ણવિના શિર અવર નમે, તો છેદનનો દંડ  
નંદકુંવર વણ નામ જપે તો, છૂંકા કરે શતખંડ  
અવર દેવની આશ કન અધ ભજે વળી પ્રહ્લાદ,  
અન્ય અમર હર્શન દોડે પગ, તો પાડુ પિંડ. એક. ૩

હું આતક જળ સ્વાતી શ્રીજી, હું જળ હરિ વારી;  
 હું હારીલ કાઠી હરિ દહવત, ધારી તે ધારી,  
 અનન્ય પતિવ્રત જેને નહીં, તે કહીયે વ્યભિચારી,  
 શ્રીશુકદેવ નભવળે કહે કથો, સદા ટેક મારી.      એક. ૪

---

આસક્તિ.

પદ ૮ મું.

એવા મુને વહાલા યાઓ પ્રજભૂપ, માઈં મનમોહ્યું રહે તવરૂપ. એવા.  
 જેવો વહાલો લાગે છે મૃગને રાજ, જેવો વહાલો મણિલાગે છે નિજનાજ,  
 જેવો વહાલો મધુવ્રત પદ્મરાગ,      એવા મુને.  
 જેવું વહાલું મીનને લાગે છે નીર, જેવું વહાલું લાગે છે મંજરને કીર,  
 જેવું વહાલું લાગે બિળ ફલ કીર.      એવા મુને.  
 જેવો વહાલો લાગે ચક્રારને ઈંદુ, જેવું વહાલું આતક સ્વાતિ ધનર્ષિંદુ,  
 જેવા વહાલા શ્રીગોપીજનને ગોવિંદ.      એવા મુને.  
 જેવાં વહાલાં જાર પરસ્પર હોય, જેવું વહાલું લોજન કુધિતને હોય  
 જેવું વહાલું મહાતૃષાતુરને તોય      એવા મુને.  
 જેવો વહાલો આત્માપોતાનો સૌજન્ય, જેવા વહાલા તમારા નિજમજા,  
 દયાપ્રીતમ ઘો તેવી નિજ આસક્તિ.      એવા મુને.

---

## નામસ્મરણ.

પદ ૯ મુ.

અલ્યા ઉઠતા કૃષ્ણ કહે, બેસતા કૃષ્ણ કહે,  
 સુતા શ્રીકૃષ્ણ કહે, હરતાં હરતા.  
 ચાલતાં કૃષ્ણ કહે, દોડતા કૃષ્ણ કહે,  
 વણ કહે કૃષ્ણ રખે, કાઈ કરતા. અલ્યા. ૧

કૃષ્ણ કહી ખાન કર, પાન કર કૃષ્ણ કહી,  
 કૃષ્ણ શુભ ગાનકર, દુઃખ સુખમા.  
 શુભ પણ કૃષ્ણ કહે, પ્રકટ શ્રીકૃષ્ણ કહે,  
 અહર્નિશ કૃષ્ણને રાખ્ય સુખમા અલ્યા. ૨

પ્રીતે શ્રીકૃષ્ણ કહે, ભીતે પણ કૃષ્ણ કહે,  
 સહજ શ્રીકૃષ્ણ કહે કૃષ્ણ કામે.  
 સર્વકાળે સદા સઘળે શ્રીકૃષ્ણ કહે,  
 સિદ્ધ કરજ સકળ શ્રીકૃષ્ણ નામે. અલ્યા. ૩

સહેજ બની આવે સાધન સકળ શિરમણિ,  
 ચેત આંચો ધર્યો કાળ ડસવા.  
 ભટક અમૂલક ચાલ્યું ચેતો દયા,  
 નહીં તો નિશ્ચે પડશે હાય ઘસવા. અલ્યા. ૪



## પ્રાકટયાનંદ.

( પદ ૧૦ સુ-રાગ કેદારો. )

નંદનંદન પ્રકટ સ્વામી સમજયા વિના,  
 બ્રહ્મ નિજ માને સુખ શુ વિચારો ?  
 નિરખી નિજ રૂપ જેમ હરખે કોઈ કામિની.  
 તેને સુખ કેલુ' હોય મનમાં ધારો. નંદનંદન.

સજળ ઘન સમજે આનંદ શો સૃષ્ટિને ?  
 અન્ન ઉપજે નહીં વિના વૃષ્ટિ,  
 એમ અંતર્યામી જોળખે શુ સર્જુ ?  
 પ્રકટ અનુભવ વિના સુખ શુ' દૃષ્ટિ ? નંદનંદન.

નાગ સ્ફુટ નિહિએ રાફડો પૂજીએ,  
 પ્રસન્ન થઈ ફલ કહો કોણ આપે ?  
 રાય રૂઠી રાણી જગમાં પૂજાય પણ,  
 કાંત વણુ કામ હુ ખ કોણ કાપે ? નંદનંદન.

દૂત વિના માખણે મોઢક જોળાય નહીં,  
 પૂરવા લીપ નવ કામ લાગે.  
 પુત્ર પ્રકટયા વિના વંશ વૃદ્ધિ કયાંહાં ?  
 ઉદર ગર્ભે ન વધ્યત્વ લાગે નંદનંદન.  
 ધ્યાન લોજન કરે ભૂખ લાગે નહીં,  
 કાષ્ટ આપે તૂર્ત ન લાહે લાગે.



સૂર્ય વ્રતવાળા દિન દેખી જમતા નથી,  
અર્જુન ચક્રોર ચિત્ત સુખ ન જાણે નંદનંદન.

ગોલારાણા નામ ભાટનું રાયણ,  
નાપિક પારેખ ધંતુર કનક કઢાવે.  
આકડો સૂર્ય જેમ બકરાને અજ કહે,  
પ્રહ્મપણું છવ તેવુ શોભાવે. નંદનંદન.

પ્રહ્મથી ઉપજ્યો પણુ પ્રહ્મ આયે ન છવ,  
સુક્રતાફલ જલ કઢાપિ ન થાય.  
વસ પાણુ કપાસ ન ઠોટિ પ્રયત્ને,  
ઉલટી વહી નદી મૂલમા ન જાય. નંદનંદન.

સનકાદિક પ્રહ્મમાં બળી પાછા નીકળ્યા,  
વ્રજવાગ્ની નીકળ્યાં પ્રેમ પીવા.  
ઉદ્ધવ શુકદેવ શિવ ભજનાનંદ લોગિયા,  
પ્રહ્માનંદ ત્યાગ્યો ઉતરેલો ઓવા. નંદનંદન

અસુરને સુક્રત તેમ જ્ઞાની વિસળી સુનિ,  
આપી લેતા નથી સેવક સાચા;  
સ્વરૂપાનંદ સ્નેહ સુખ મોક્ષમાં ના મળે,  
કહે દયો માગે બુદ્ધિના જે કાચા નંદનંદન.



## નિશ્ચિંતતા.

પદ ૧૧ મુ.

શ્રીગોવરધનધરણ્ય શ્રીવલ્લભ લાડીલાણ,  
 શરણ્ય બલે છું સહુ વાતે નિશ્ચિંત જો.  
 બળીઆ બિરહ ભરોસે ભય સહુ ભાગિયા જો,  
 નિઃસાધન યદપિ નથી લક્ષણ્ય સંતજો. શ્રી૦ ૧  
 જ્ઞાને વા અજ્ઞાને આત્મ નિવેદીયો જો,  
 પ્રજવલ્લભ તમને શ્રીવલ્લભદ્રારા જો;  
 મહાપ્રભુવાક્ય તને નહિ કરી વેદના જો,  
 આડાલી તદપિ નિર્ભય નૃપદારા જો. શ્રી૦ ૨  
 કેટલો જીવ ઉચિત કૃતિ તેની કેટલી જો,  
 તે શુ રીઝવશે ? નિજ નહિચોર જો.  
 બલિષ્ઠ દોષ ઘણા પણ્ય જોતા જીવના જો,  
 આપ ક્ષમા આગળ તેનું શું જોર જો ? શ્રી૦ ૩  
 નિજ ઉદ્ધમ બલ તમને કોઈ ન પામ્યું જો,  
 પામ્યા શરણ્ય સંબંધ સંગ પ્રતાપ જો.  
 તે શ્રીવલ્લભમુત શુર પ્રબલ સંબંધ છે જો,  
 જીવ મંદમતિ માટે મિથ્યા તાપ જો. શ્રી૦ ૪

---

૧. અજ્ઞાનાદયવા જ્ઞાનાત કૃતમાત્મનિવેદનમ્ । યૈ કૃણ્ણસાત્કૃત-  
 પ્રાજ્ઞૈસ્તૈષાં કા પરિવેવના ૨ નવરત્નસ્તોત્રે.

નિષ્કલક જે આત્મસાત્ આપે કર્યો જો,  
કૃપા પૂર્ણ કરી નહિ નિયામક કોય જો.  
સત્સંકલ્પ સત્યગિરા શ્રીનાથજી જો,  
નિજનો કહી કર ગ્રહો દર્યો શિદ્ધ રોય જો શ્રી૦ ૫

## ઇન્દ્રિયવિનિયોગ.

પદ ૧૨ સુ.

ગાજો ગાજો રે ગોવિન્દ શુભ નિત્ય ગાજો (૨)  
હસ્તવડે કરજો હરિસેવા, ચરણે હરિદર્શન ધાજો. ગાજો. ૧  
નેત્ર નિરખજો નદન દને, હરિચશ્ત્ર રસ શ્રવણને પાજો ગાજો. ૨  
ઘ્રાણને પુષ્પ પ્રસાદીતુલસી, પ્રભુનો પ્રસાદ સાધુસંગે ખાજો. ગાજો. ૩  
નમનકરે શિર હરિ હરિજનને, તીર્થ તીર્થ માતુ નિત્ય નહાજો. ગાજો. ૪  
મન મધુવત પદકમલે રાખે, હાસાનુદાસ હરિનો થાજો. ગાજો. ૫  
સત્સ ગતિ વિના પલક ખોઈશ મા, દુષ્ટ સ ગ થકી દૂર થાજો. ગાજો. ૬  
દેહધારી સહુ પર દયા રાખે, હરિશુર હરિસમા ચહાજો. ગાજો. ૭  
સાચો સ્નેહ રાખે કૃષ્ણ સાથે, છલકરી વિન્ધને મા વહાજો. ગાજો. ૮  
એશિક્ષા દર્યો કહે જો સધી આવે, તો વણશ્રમે વૈકુઠ જાજો. ગાજો. ૯

## નામમહાત્મેય.

( ૫૬ ૧૩ મું. )

( ' વૈષ્ણવ નથી થયો તું રે ' એ રાગ )

હરિજી હૃદયે વિચારો રે, પ્રભુજી હૃદયે વિચારો.  
 મુજને તારો જગ જસ અતિ, માનો ગુણ મારો રે ટેક.  
 પ્રમાણ પંથે સર્વ ચાલશે તો, બિરહે જુઠા ઠરશે;  
 પતિતપણ હું નહિ પાળુ તો, પાવન કોને કરશે ? ૧  
 ઠાસ દોષ બોધ નરક નાખશે, (તો) સમા ધરી શે કામે ?  
 ન્યાય જુઓ તો દોષ ભરમ સહુ, એક તમારે નામે. ૨  
 શરણ પડ્યો તોયે શુભ મતિ ન આપી, બવા દીધો કુવાટે,  
 અધમોદ્ધારણ બિરહ સત્ય કરવુ, સમજ્યો છુ તે માટે. ૩  
 શાસ્ત્રાધાર તમે કહ્યુ નાથ, સર્જન થા કર કૃતિ સારી,  
 તદપિ બગડી મે બિરહ મુધાર્યું, સ્વામી સ્વાર્થ વિચારી. ૪  
 નિ-સાધન ઉદ્ધાર નામ સત્ય કરવાં સર્વ સાધન મેં ત્યજ્યાં,  
 હૃદ દયાલ નામ સત્ય કરવા, હૃદ કર્મ મે ભજ્યાં, ૫  
 જ્ઞાનશૂન્યતું ચહણ જ કરવા, વિઠલ નામ ધર્યું છે,  
 જ્ઞાનશૂન્ય તે માટે થયો છુ, રૂચતું રાજ કર્યું છે. ૬  
 વિમુખ અધમ પામે જ અધોગતિ ઘટે ન સન્મુખ જનને,  
 સન્મુખ અધમ અધોગત થાતા, બદ્ધો શ્રીમુખવચનને, ૭  
 હૃદ ઠરી પ્રભુ ગમતું કર્યું મે, રાખ્યો મારો ધર્મ,  
 દયો બૂડતા ધર્મ બૂડશે, સમજી લેજો મર્મ. ૮

## વૈષ્ણવદર્શન.

( ૫૬ ૧૪. )

તે લગવદીયના દર્શન દર્શાવે, જેનું ભાગ્ય હોયે તેને તે હેટે દે,  
અવલોકન માત્રે અથ નાસે, તાપ ત્રિવિધના મેટે દે. તે૦ ૧  
પ્રેમ ભક્તિમા પચેલા પુરા, નિહા કરે નહીં કોની દે,  
અતરમા અવિનાશી વસેલા, નિર્મળ મતિ સદા જેની દે. તે૦ ૨  
સર્વસ્વ જેનું સ્થામસુદર તેનું, નિશ્ચિન ધ્યાન ન મૂકે દે;  
શ્વાસ ઉચ્છવાસે શ્રીકૃષ્ણને સમરે, નિમિષેકઃનામ ચૂકે દે. તે૦ ૩  
ક્ષમા દયા સમદૃષ્ટિ જેમાં, સત્ય પ્રથાએ ચાલે દે,  
સંતોષો સાત્વિક ને વિવેકી, ભજનાનદમાં મહાલે દે. તે૦ ૪  
જેનું સર્વ સમર્પણ હરિને, સેવા કરે સ્નેહે સાચી દે,  
દૃઢ વિશ્વાસ મરે નિજ ધણીનો, બુદ્ધિ ન રાખે કાચી દે; તે૦ ૫  
અન્યપ્રસાદી અન્યાશ્રય વરજે, ઘણું શુરુ વૈષ્ણવ પર હેત દે,  
પ્રાણી માત્ર તાણુ હિત ઈચ્છે, પરગણુ સ્નેહ સમેત દે. તે૦ ૬  
ઇદ્રજિત અભિમાન રહિત શુચિ, મોહ માયાથી અળગા દે,  
જ્ઞાની ત્યાગી સુખ દુઃખ સમ લહે, સત્સંગને રહે વળગ્યારે. તે૦ ૭  
તે હરિજનના દાસના દાસનો, દાસ પ્રભુ મુને કરજો દે,  
દયો ભણે તેના ચરણની રજ, મારા શિર પર સદા ઠરજોરે. તે૦ ૮

## તાદશી વૈષ્ણવ.

ઠાળ રાજ્યાની, ૫૬ ૧૫ મુ.

તાદશી જન તેને બાણીએર, જેમા એવા ગુણ હોયરે,  
 નિહાસ્તુતિ ના કરે કોઈની, સઘળે સમદષ્ટિ ભોયરે. તાદશી જન. ૧  
 દર્શન કરતા માત્રમારે, ભૂલાવે પ્રપંચનું ભાનરે  
 સ્મરણ કરાવે શ્રીકૃષ્ણનું, નસાડે અથ અજ્ઞાનરે. તાદશી જન. ૨  
 સકળ ચરાચરને વિષેરે, વસ્થા દેખે ભગવાનરે,  
 શુભ ઇચ્છે સર્વ જગતનું, હેશ નહીં અભિમાનરે. તાદશી જન. ૨  
 ગુણ ગાતા ગોવિંદનારે, પુલકિત તનુ થાયરે,  
 નેત્રે પ્રવાહ વહે પ્રેમના, હરખે હૃદય રુધાયરે. તાદશી જન. ૩  
 ખરદુ.એ ઢાંઝે ધણુરે, કરે કોઈનો ના દ્રોહરે,  
 ઇંદ્રજિત સાચા સદા, ના પામે માયામા મોહરે. તાદશી જન. ૪  
 અકળ લીલા નહલાલનીરે, તેમા લગ્ન જેનું મનરે,  
 પ્રીત બહુ પર ઉપકારમા, સદા પ્રસન્ન વદનરે. તાદશી જન. ૫  
 નટવર ઝળકે નેત્રમારે, કાન્તિ કરુણા મધ્યે હોયરે,  
 શાંત સ્વભાવ સતોષ બહુ, દોષ કોઈના ન ભોયરે. તાદશી જન. ૬  
 વહાલા લાગે સહેજે સર્વનેર, અતિ ઉદાર જેનું ચિત્તરે,  
 અનન્ય ભાવે ભજે કૃષ્ણને, જેને વહાલુ નહિ વિત્તરે. તાદશી જન. ૭  
 હરિ ગુરુ વૈષ્ણવને વિષેરે, જેને સદા અતિ વહાલરે,  
 હૃદ વિશ્વાસ અતિ દીનતા, યોલે વચન રસાલ. તાદશી જન. ૮

સેવા સ્મરણ સતસગમારે, જેની આસક્તિ અતિરે,  
 કપટનો લેશ નહિ હૃદે, હરિ ચરણે સદા મતિ તાદશી જનક  
 વ્યસનાવસ્થા વિઠ્ઠલેશશુરે, સદા મુખે કૃષ્ણ નામરે,  
 તે ભગવદીય તણા ઢાસનો, સદા દાસ હયારામરે. તાદશી જન. ૧૦

પદ ૧૬ મુ.

વૈષ્ણવ નથી થયો તુંરે, હરિજન નથી થયોતુંરે, શીઠ શુભાનમાં  
 ધ્રુમે, વૈં ટેક.

હરિજનને જોઈ હૃદય ન હરખે, દ્રવે ન હરિશુણ ગાતા,  
 કામ દામ ચટકી નથી છટકી ક્રોધે લોચન રાતા. વૈં ૧  
 તુજસગે કોઈ વૈષ્ણવ થાયે, તો તું વૈષ્ણવ સાચો,  
 તારા સગનો રગ ન લાગે. તાહા લગી તું કાચો. વૈં ૨  
 ધરદુઃખ દોખી હૃદે ન ઢાઝે, ધરનિદા નથી ડરતો,  
 વહાલ નથી વિકૃલથુ સાચું, હઠે ન હું હુ કરતો. વૈં ૩  
 પરોપકાર પ્રીત ન તુજને સ્વાસ્થ છુટયો છે નહીં,  
 કેહેણી તેવી કેહેણી ન મળે, કયહા લખ્યુ એમ કેહેની. વૈં ૪  
 ભજનારૂઢ નથી મન નિશ્ચે, નથી હરિનો વિશ્વાસ,  
 જગતતણી આશા છે જ'હાલગી, જગત ગુરુ તુ દાસ. વૈં ૫  
 મનતણે ગુરુ મન કરીશ તો સાચી વસ્તુ જહશે,  
 દયા દુઃખ કે સુખ માન પણ, સાચું કહેવું પડશે. વૈં ૬

## મોક્ષાધિક લકિત.

નૃસારંગ પદ ૧૭ સુ.

ત્રજ વહાલુરે વૈકુઠ નહિ આવું, મને ન ગમે ચતુર્થજ આવું,  
ત્યાહા શ્રી નંદકુંવર કયાહાથી લાવું. ત્રજ વહાલુરે ૧

જેમયે લક્ષિતત્રિભગી મહારે ગિરિધારી, સગે જેમયે શ્રીરાધેયારી  
તે વિના નવ આજ્ય ઠરે માહારી. ત્રજ વહાલુરે ૨

ત્યા શ્રીજમુના ગિરિવર છે નહીં, મુને આસક્તિ છે ઘણી એજેની  
તેવિના મહાગે પ્રાણ પ્રસન્ન રહે નહી. ત્રજ વહાલુરે ૩

ત્યાહા શ્રીવૃદાવન રાસ નથી, ત્રજવનિતા સગ વિલાસ નથી,  
વિષ્ણુ વેણુ વાયાને અભ્યાસ નથી ત્રજ વહાલુરે ૪

ન્યાંહાં વૃક્ષેવૃક્ષે વેણુના ધારી, પત્રે પત્રે છે હરિ ભુજ ચારી,  
એક ત્રજરજ ચોમુક્તિ વારી. ત્રજ વહાલુરે ૫

ન્યાંહાવસવાનેશિવસખીરૂપથયા, હનુઅજત્રજરજનેતરસતા રહ્યા  
ઉદ્ધવ સરખા તે તૃણ કૃષ્ણ થયા ત્રજ વહાલુરે ૬

મુખ સ્વર્ગનું કૃષ્ણવિના ઠડવું, મને ન ગમે પ્રહા સદન અડવું,  
ધિક મુખ જેને પામી પાછું પડવું. ત્રજ વહાલુરે ૭

શુ કરું શ્રીજી હું સાયુજ્ય પામી, એકતામાં તમે ના રહે સ્વામી  
મહારે દાસપણામાં રહે શી ખામી. ત્રજ વહાલુરે ૮



મજ્જન વેકુંઠ સુખ જોઈ વળ્યા, ના ગમ્યું ત્યારે પ્રદાનંદમાલ્યાં  
 ઘેર સ્વરૂપાનંદ સુખ અતિશે ગળ્યાં. મજ્જ વહાલું રે૦ ૬

ગુરુબળે ગોકુળવાસી થાશું, શ્રાવણલ સરણે નિત્યે જાશું,  
 દયા પ્રીતમ સેવી રસ જસ ગાશું. મજ્જ વહાલું રે૦ ૧૦

પ્રેમ.

૫૬ ૧૮ મુ.

જે કોઈ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમા ઠરે. ટેક.  
 સિંહલુકેરૂં ફૂલ હોય તે, સિંહલુ સુતને જરે,  
 કનકપાત્ર પાળે સહુ ધાતુ, ફેડીને નીસરે. પ્રેમરસ. ૧  
 સકરખોરનું સાકર જીવન, ખરના પ્રાણજ હરે,  
 ક્ષાર સિંધુનું માલછડુ જ્યમ, મીઠા જળમા મરે. પ્રેમરસ. ૨  
 સોમવેલી રસપાન શુદ્ધ જે, પ્રાણલુ હોય તે કરે,  
 વગળવ શીને વમન કરાવે, વેદવાણી ઉચ્ચરે. પ્રેમરસ. ૩  
 ઉત્તમ વસ્તુ અધિકારવિના મળે, તદપિ અર્થ ના સરે,  
 મત્સ્યલોગી બગલો સુકતાફળ, દેખી અચ્યુ ના ભરે. પ્રેમરસ. ૪  
 જોમ કોટિ સાધને પ્રેમવિના, પુરુષોત્તમ પૃઠ ન ફરે,  
 હયાપ્રીતમ શ્રીગોવર્ધનધર, પ્રેમભક્તિયે વરે. પ્રેમરસ. ૫

## પ્રેમપરીક્ષા.

( ગરબો, પદ ૧૯ )

- ઉદ્ભવજી છે અળગીરે, વાત એક પ્રેમતણી,  
કાઈ અનુભવી જાણેરે, કહેતા તો ન આવે બની. ૧
- પ્રસૂતાની પીઠારે, વધ્યા તે શુ જાણે ?  
જાણ્યું કેમ આવેરે, માણ્યાને પરમાણે. ૨
- મૂંગે સાકર ખાધીરે, શુ ગાને સ્વપ્ન થયુ,  
સરવે મન જાણેરે, ખીજાને નવ જાય કહ્યું. ૩
- ઘાયલના હુ ખનેરે, કાયર તેતો શુ પ્રીછે,  
એમા જ્ઞાની લહે નહીંરે, રતિની ગતિ શી છે ૪
- નેમ સઘળા નાસેરે, પ્રેમ જ્યારે વ્યાપે,  
જેને નિદ્રા આવીરે, તે ઉત્તર કયમ આપે ૫
- આશક માશુકમારે, રૂપ ગુણ સહુ દેખે,  
જેવુ ભાસે છે તેહને રે અવર તેવુ નવ પેખે. ૬
- જેનું ચિત્ત જ્યાહા ચોટયુ રે, તેને તેથી સુખ થાયે,  
સ્વાદ શો છે અગ્નિમારે, ચક્રેર ભાવે ખાયે. ૭
- રીત પ્રીતની એવીરે, તેનું સુખ તે જાણે,  
અનુભવથી અજાણ્યોરે, તેના અવગુણ જાણે. ૮
- સ્નેહ સુખથી ન વાધેરે, દેખી હુઃખ નવ ઘટે,  
જેમ વૃક્ષને વળગીરે, વેણી તો ફરી ના લટે. ૯

- શીખે સાંભળે ન આવેરે, ઉદ્ધવ ગત પ્રેમતણી,  
કરવી નથી પડતીરે, ઝોની મેળે આવે બાણી. ૧૦
- પ્રીત બાજે તો સહેજેરે, છુટે ના પછી છોડી,  
મચ્છને હુ બ દેછેરે, ગળ્યા પછી અંકોડી. ૧૧
- સાચી પ્રીત તો પ્રાણ લેરે, સાધારણ થાય પરી,  
ઠાડુર જળવણુ જીવેરે, માછલક તો બાય મરી ૧૨
- મહોદી મનની મોહનીરે, પ્રીતથી બીજી ન મળે,  
જડ પણુ જીવ્યો લોહુરે, ચમકને દેખી ચળ ૧૩
- છીપ રહે છે સાગરમાંરે, ઈચ્છા સ્વાતી બુદ્ધતણી,  
જીવ્યો દષ્ટિ ચકોરનીરે અચળ રહે ઇંદુલણી ૧૪
- લજ્જા સુધ બુધ સામ્રથરે, પ્રેમીજનમાં ન ટકે,  
મધુકર વાસ કોરેરે, કમળ નવ લેદી શકે. ૧૫
- મૃગ સહેજે મરે છે રે, પલાયન અભ્યાસી,  
રાગ અનુરાગ પાશેરે, બાધ્યું ન શકે નાસી. ૧૬
- દષ્ટિ પ્રીતનો માયોરે, પતંગ દીપકમા બળ,  
બાય પ્રાણ પોતાનોરે, તોયે સ્નેહીને મળે ૧૭
- રહે ચાતક તરસ્યોરે, સદા બાર માસ લગી,  
પીએ સ્વાતીનું વારીરે, અવર પરસે ન ડગી. ૧૮
- વિખના વ્યસનીનેરે, સાકર પણુ સુખ ના કરે,  
પય પાણીથી ઉત્તમર, મીન તેમા નાખે મરે. ૧૯

- જેનું મન જેશુ માન્યુ રે, તેને સુખ તેથી મળે,  
તે વિના તેથી સાડરે, નાવે તેની આખ તળે ૨૦
- એ વૈશટના લોચનરે, ઇંદુ લાનુ લેદ કથો.  
કજ કરમાય ચદ્રેરે, કુલે રવિ નેહ વસ્યો ૨૧
- કઠે વળગી ના છુટેરે, એ પ્રેમતણી ફાંસી,  
ક્રઓ હોયતો તૂટેરે, મૂળી જગની હાસી. ૨૨
- છે અગમ પથ સ્નેહનોરે, ઉદ્ધવજી તે' નથી દીઠો,  
ત્યાં લગી જ્ઞાન ગોરેરે, જોગ પશુ લાગે મીઠો. ૨૩
- જોગ તો તેને જોઈયે રે. જેનું મન જગમા લમે,  
તે તો અચળ હમાડું રે, ચિત્ત રસિયામા રમે ૨૪
- જેનું મન માને રે, જોગ તે સુખે પ્રહો,  
અમો તો એહ માણુ રે, પ્રીતમજી શુ પ્રીત રહો. ૨૫
- તમારા હરિ સઘળે રે અમારા તો એક સ્થળે,  
તમો રીઝો આંદરજીરે, અમો રીઝુ ચદ્ર મળે. ૨૬
- ઇંદુને અવલોકીરે, ચકોરનું ચિત્ત હરે,  
તે પ્રકાશને પેખીરે, કહો શુ' સતોષ ધરે. ૨૭
- એવાં વચન સુણીને રે ઉદ્ધવજીની પ્રાતિ ટળી,  
જોગ જંબલ છુટી રે, ગયું મન સ્નેહે મળી ૨૮
- અભિમાન મૂકીને રે, ઉદ્ધવ ગોપી પાંચ પડયા,  
કહું દયા પ્રીતમજીરે, નિશ્ચે એક તમને જડયા.

( પદ ૨૦-રાગ કાલિ ગડા; )

સખી હું તો બાણી જે સુખ હશે સ્નેહમા, સખી હુંતો ટેક  
 હું શું બાણી જે પ્રાણી પરવશ પડશે,  
 અગ્નિ ઉઠશે આખી દેહમા- સખી૦ ૧  
 પીડા પામે રે પૂરો થશે નવ ભાવે,  
 બદ્ધો એવો જે કાઈ એહમા- સખી૦ ૨  
 રૂપ ને શુભ સહુ તે તેમા દેખે,  
 મન માન્યું જેનું જેહમા- સખી૦ ૩  
 સ્વાધીનને પરાધીન કરી નાખે,  
 નેહ વિના એહ બળ કેહમા- સખી૦ ૪  
 હું હખી યહાંને બહાલો વિકળ ત્યહા છે,  
 સુખી ના મળે કોઈ એહમા- સખી૦ ૫  
 દયાનો પ્રીતમ સદા સમીપ વસે તો,  
 ભીજી રહું આનંદ મેહમા- સખી૦ ૬

અન્ન વ્યાકરણી !

પદ ૨૧

શું બાણે વ્યાકરણી વસ્તુને, શું બાણે વ્યાકરણી,  
 સુખ પર્યંત બર્થુ ધૃત તદપિ, સ્વાદ ન બાણે બરણી. ૧  
 સુંદર રીતે શાક વધાર્યું, લોભ ન પામે બરણી,

અંતરમાંહે વસે અગ્નિ પણ, આનંદ પામે ન અરણી. ૨  
 નિજ નાભિમાં કસ્તૂરી પણ, હર્ષ ન પામે હરણી,  
 દયો કહે ધન દાટયું ઘણું પણ, ધનવંત કહાવે ન ધરણી. ૩

૫૬ ૨૨-રાગ સોરઠ.

કામણ હીસે છે અલગેલા તારી આંખમારે,  
 લોણું ભાખ મારે, કામણ હીસે છે અલગેલાં ટેક.  
 મદ હસીને ચિતકું ચોર્યું, કુટિલ કટાક્ષે કાળજ કોર્યું,  
 અધપડિયાળી આખે ઝીણું અખ મારે, લોણું ભાખ ૧  
 નખશિખરૂપ ઘણું રઢિયાણું, લટકું સલણું કામણગાણું,  
 છાનાં ખજન રાખે પકજ પાંખમારે, લોણું ભાખ ૨  
 વહાલભરી વશકરણી વાણી, તારુણીનું મન લેછે તાણી,  
 બુકુટિ મટકાળી ભુરકી નાખમારે. લોણું ભાખ ૩  
 દયા પ્રીતમ નિરખે જે આવે, તે મેં સુખડે ન કહેવાયે  
 આ વિનતિ આતુરતાની આવડી સાંખ મારે, લોણું ભાખ ૪

૫૬ ૨૩-રાગ સોરઠ.

તેં તો ઘટઘટમાં ધર કીધું, વાલમ વરણાગીયારે,  
 કાળજી કોરાણું કંઈપનાં શર વાગિયારે, તેં તો. ટેક.  
 શોભરોમ રચિયો તું વસિયો, ભવવૈભવ સહેજે તું ખસિયો.  
 વિરહના અંજારા અંગે ભાગિયાં રે. તેં તો ઘટઘટ. ૧

માતા પિતા મેયર સંતાપે, સાસરિયાં અતિ આરત આપે,  
 દુર્જન દુશ્મન સહુકો પુઠે લાગીયારે. તે તો ઘટઘટ. ૨  
 કહાન કટાક્ષ કરી તું ભાળે, તેમાંનું કંઈ નહિ હસિ રાળે,  
 તે સાચુ સમજી પીડે લોક અભાગિયારે. તેં તો ઘટઘટ. ૩  
 હયાપ્રીતમ પ્રીત કરી ન ફાવી, વણુ વેપારે જોખમ આવી  
 કહ્યું ના માને પ્રાણ થયા અનુરાગીયારે. તે તો ઘટઘટ. ૪

### પદ ૨૪-રાગ હોરી.

કયમ ભરિયેરે, કયમ ભરિયે, જળ જમનાનુ નીર,  
 નંદકુંવર કેડે પડ્યો. કયમં ટેક.

હું તો જોયા લઈ આધી રહું સામો આવે.  
 સામો આવેરે, સામો આવે, નંદજનો લાલ. નંદકુંવર. ૧  
 હારે બહાલો તાકી મારે પીચકારીયો, આવી વાગે,  
 આવી વાગેરે આવી વાગે, આવી વાગે, મારા તનડામા તીર.  
 નંદકુંવર ૨

કેમુડે રોળી ચોળી ગુલાલમાં, વણુસાડયા  
 વણુસાડયારે વણુસાડયા, મારા ચોળીને ચીર. નંદકુંવર ૩  
 હાવા હરાયા તે દીન હોરીતણા, એ હરાયા,  
 એ હરાયારે, એ હરાયા, નંદજનોરે લાલ. નંદકુંવર ૪

કે સુને ઠાસ દયાના સ્વામી મળ્યા, તેણે દીધા,  
તેણે દીધારે, તેણે દીધાં, સુને ધારણધીર. ન હકુંવર૦ ૫

---

૫૬ ૨૫ સુ.

નિશ્ચેના મેહેલમાં વસે મહારો વાલમોરે, વસે ત્રજલાડીલોરે,  
જે રે બાંચે તે અંખી પામે જીરે;  
જૂલા ભમે તે ખીબા સદનમા શોષેરે, હરિ ના મળે જોકે ઠામેરે.  
નિશ્ચે૦ ૧

અંતસંગ દેશમા ભક્તિ નગર છેરે, ગ્રેમની પોળ પૂછી બાબેરે,  
વિરહતાપ પોળીઆને મળી મ્હેલે પેશબેરે, સેવા સીડી ચડી લેળા  
થાબેરે. નિશ્ચે૦ ૨

દીનતા પાત્રમા મનમણિ મૂકીરે, લેટ લગવ તજીને કરબેરે,  
હુંભાવ પુભાવ નોછાવર કરીનેરે, શ્રીગિરિધર વર તમે વરબેરે.  
નિશ્ચે૦ ૩

જોરે મંદાણનું મૂળ હરિ ઇચ્છારે, કૃપાવિના સિદ્ધિ ન થાબેરે,  
શ્રીવલ્લભશરણુચક્રી સહુ પડે સહેલું રે, દેવીજનપ્રતિ દયો ગાયેરે.  
નિશ્ચે૦ ૪

---



પ્રકાશક:—

વસંતરામ હરિકૃષ્ણ શાસ્ત્રી.

શ્રીકેવકીર્તન દંડ નિવાસ, સ્ટેશન પાસે,

અમદાવાદ

અર્પક:—

સોમાલાલ મંગળદાસ શાહ.

ધી શુભશત પ્રિન્ટિંગ પ્રેસ, ચાચકુવા—અમદાવાદ

પ્રત ૧૦૦૦

